

Föreningsmeddelanden.

Entomologiska Föreningen i Stockholm.

Sammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokaler, Rådmansgatan 69,
fredagen den 8 mars 1929.

Närvarande ett 20-tal medlemmar, ordf. Prof. TULLGREN, sekr.
D:r KEMNER.

Sedan protokollet justerats meddelade ordf. att Styrelsen till nya medlemmar invalt: Kronojägaren G. ÅGREN, Sorsele, Herr G. HOLMBERG, Björnlunda, Studeranden BJÖRN HOLM, Fil. stud. G. NOTINI, Fil. stud. B. RUDEBECK, Fil. stud. B. TUNBLAD, Stockholm.

Härefter förevisades en kronologisk katalog eller anciennitetslista över alla Entomologiska Föreningens medlemmar ifrån dess stiftande 1879 till närvarande tid. Katalogen, som för flera år sedan påbörjats av sekreteraren hade nu fullbordats av Kammarskrivare N. BRUCE, vilken såsom gåva överlämnade en maskinskriven prydd utskrift i pärm. Ordföranden och de närvarande medlemmarna uttryckte sitt tack till Kammarskrivare BRUCE för den vackra gåvan.

Vidare meddelade ordf. att Föreningen innevarande år den 14 december kunde fira sitt halvsekeljubileum, då 50 år förflutit sedan Föreningen stiftades. Det vore på tiden att taga i övervägande huru jubileet värdigt skulle kunna begås, och medlemmarna uppmanades därför att tänka på saken. Förslag framkom att redan nu tillsätta en kommitté för att utreda frågan. Denna utredning anförtroddes emellertid åt Styrelsen, som till nästa möte borde förbereda frågan och komma med förslag om högtidlighållandet av jubileet.

Föredraget för dagen hölls av D:r T. EKBLOM vid Statens Bakteriologiska anstalt, som talade om sin resa till Grekland 1928 för studium av myggorna och denguefeberns överföringsvägar. Resan anträdades den 15 september och mellan den 18 och 26 september bedrevs studierna i Athén. Därefter förlades observationsplatsen till Calamata i sydligaste delen av landet till den 8 oktober, då den flyttades till Tracien och Turkiet. Den 16 oktober anträdades hemfärden. — Ändamålet med resan var framförallt att studera *Stegomyia fasciata*, den

myggart, som kunde misstänkas överföra febern. Insektlivet befanns i de besökta trakterna mycket fattigt, *Stegomyia* fanns emellertid talrikt både i Athén och Calamata. 80 % av alla i hus påträffade myggor voro just den misstänkta arten, resten *Culex*- och *Phlebotomus*-arter. I vissa närbelägna bergstrakter ävensom i norra Turkiet, där *Stegomyia* saknades, fanns ej heller denguefebern och ett tydligt samband kunde sålunda fastställas. *Anopheles plumbeus* påträffades i de besökta bergstrakterna, vilket är särskilt anmärkningsvärt, då denna art icke förut påträffats söder om Ungern. I Tracien fanns gott om *Stegomyia*, och även feberfallen voro här vanliga. Föredragaren blev för övrigt självt nedsmittad. — Resultatet av resan blev således ett mycket starkt sannolikhetsbevis för att *Stegomyia fasciata* verkligen överför denguefebern. Av övriga entomologiska iakttagelser förtjänade endast nämnas att föredragaren å Peloponnesiska halvön påträffade den vackra *Danaïd chrysippus*. Insektlivet var för övrigt mycket fattigt och vegetationen förbränd av solen.

**Sammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokaler, Rådmanngatan 69,
fredagen den 17 maj 1929.**

Närvarande ett 20-tal medlemmar, ordf. Prof. TULLGREN, sekr. D:r KEMNER.

Efter protokolljustering meddelade ordf. att sedan föregående möte Föreningens ständige ledamot, Apotekare ENELL i Stockholm, avlidit, samt att Styrelsen till nya medlemmar invalt Bokhållaren N. BURRAU, Lund, Godsägaren R. E. GAUNITZ, Borensberg, samt Museidirektören CARLOS PORTER, Santiago, Chile.

Härpå föredrogs frågan om det Grillska stipendiet. För året hade det sökts av 9 studerande vid h. a. läroverken. På förslag av Styrelsen beslöt Föreningen att ge stipendiet åt STEN VITALIS i Karlstad, för studium av fjärilar och skalbaggar i norra Dalsland under 4 veckors tid. — Ordföranden meddelade vidare att Styrelsen beslutat tilldela THORE NYHOLM i Örebro, BENGT PETRI i Sundsvall och SVEN ERIK SJÖGREN i Falun uppmuntran i form av ett urval av Föreningens publikationer till ett värde av 10 à 15 kronor.

Efter stipendiefrågans behandling föredrog Folkskollärare AXEL OLSSON berättelsen över revisionen av 1928 års räkenskaper. Den var av följande lydelse:

Undertecknade, utsedde att granska Entomologiska Föreningens räkenskaper för år 1928, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande revisionsberättelse:

Vinst och förlustkonto.

Inkomster:	
Årsavgifter	Kr. 1,822: —
Intressekonto	» 1,919: 14
Statsanslag	» 2,000: —
Biblioteket	» 35: 10
Kapitalkonto	» 297: 37
<hr/>	
Summa kronor	6,073: 61

Utgifter:

Entomologisk Tidskrift	Kr. 3,861: 25
Svensk Insektafauna . . .	» 1,539: 87
Omkostnader	» 671: 89
<hr/>	
Summa kronor	6,073: 61

Utgående balanskonto.

Tillgångar:	
Obligationer	Kr. 31,000: —
Reversers konto	» 2,800: —
Bankkonto	» 522: —
Distributörens konto . . .	» 150: —
Biblioteket	» 1: —
<hr/>	
Summa kronor	34,473: —

Skulder:

Regnells fond	Kr. 2,000: —
Wahlbergs »	» 2,000: —
Grills »	» 3,856: 47
Sandahls »	» 10,000: —
Smitts »	» 6,400: —
Ständiga ledamöters fond »	» 5,000: —
Publikationsfonden . . .	» 4,107: 75
Kapitalkonto	» 1,108: 78
<hr/>	
Summa kronor	34,473: —

Föreningens fonder.

Sedan räkenskapsårets början har Grills fond ökats med Kr. 25: 55 och ständiga ledamöters fond med Kr. 100: —. Övriga fonder äro oförändrade.

Föreningens medlemsantal.

Årsavgifter ha under 1928 betalats av 170 medlemmar. Föreningen räknar dessutom 48 icke betalande (hedersledamöter, ständiga, etc.) medlemmar. Hela antalet medlemmar var år 1928 summa 261. Ökning under 1928 med 11 medlemmar.

Revisorerna, som granskat samtliga räkenskaper, verifikationer och handlingar, ha funnit dem i god ordning och kunna på grund härav hemställa till föreningen, att full och tacksam ansvarsfrihet beviljas styrelse och kassaförvaltare för räkenskapsåret 1928.

Stockholm den 11 april 1929.

AXEL OLSSON.

G. W. HEDGREN.

Sedan Föreningen i enlighet med revisorernas förslag beslutat att bevilja Styrelse och Kassaförvaltare full och tacksam ansvarsfrihet för räkenskapsåret 1928 debatterades statförslaget för 1929. Då utgifterna för halvsekeljubileet, som skulle firas i december, ännu icke kunde beräknas och dessa säkerligen komma att ändra de beräknade utgifterna, var det föreliggande förslaget något osäkert, men beslöt Föreningen dock att antaga det i föreliggande skick.

Sedan Föreningens ekonomiska angelägenheter slutbehandlats, diskuterades frågan om vårexkursion. Sekreteraren framlade sitt förslag om deltagande i Svenska Botaniska Föreningens utflykt den 2 juni med ångfartyg till norra Ljusterö, och då detta förslag vann bifall hos ett

flertal medlemmar, beslöts att kallelsekort skulle utsändas till intresserade angående denna exkursion. Många hade emellertid även intresse av att en enskild exkursion anordnades. Något beslut om en sådan fattades emellertid ej.

Dagens föredrag hölls av Prof. TRÄGÅRDH och behandlade några bidrag till longicornernas biologi. Han började med att påpeka att trots det allmänna intresse denna skalbaggsgrupp kunde tillgodoräkna sig från samlares sida, dock skäligen litet var bekant om dessa djurs biologi. Särskilt hade nu föredragaren ingående studerat tallbockens biologi och funnit många nya drag i dess levnadssätt, som hittills icke observerats. Dess framträdande som skadedjur var särskilt tydligt på brandskadade områden, där virkets värde hastigt försämrades av tallbockens framfart. Delvis avbarkade stammar visade sig kunna bli angripna endast om de kvarsittande barkresterna voro stora nog för att låta tallbocken avsätta sina ägg och de unga larverna att göra sitt första gnag. Larverna blevo snart tillräckligt stora för att ge sig in i veden och voro därmed oberoende av barken. Även flottat timmer visade sig stundom kunna bli äggbelagt, om nämligen någon del av stammarna under en kortare tid kom att skjuta över vattenytan, t. ex. i brötar, där timret hopats i flottlederna. Av sådana ägg kom emellertid ej mycket skadegörelse, då larverna sällan fingo tillfälle att nå sin fulla utveckling. — Föredraget belystes med talrika bilder och preparat av tallbockens skadegörelse och levnadssätt.

En stunds diskussion följde på detsamma, varefter ordföranden tackade föredragaren för det intressanta meddelandet. På grund av den långt framskridna tiden uppsköts Fil. kand. O. AHLBERGS föredrag till ett kommande tillfälle.

Sammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokaler, Rådmansgatan 69, fredagen den 20 sept. 1929.

Närvarande ett 20-tal medlemmar, ordf. Prof. TULLGREN, sekr. Fil. kand. O. AHLBERG.

Efter justering av föregående mötes protokoll meddelade ordf. att Föreningens sekreterare, D:r N. A. KEMNER, som tillträtt sin befattning som föreståndare för Entom. Avd. vid Zool. Inst. i Lund, avsågt sig samtliga befattningar i Föreningen. Till D:r KEMNERS efterträdare valdes: till sekr. till årets slut Fil. kand. O. AHLBERG och till ledamot av redaktionskommittén Fil. d:r O. LUNDBLAD, som också valdes till styrelsesuppleant efter den nye sekreteraren. Till klubbmästare valdes Fil. mag. K. H. FORSSLUND.

Sedan dessa val förrättats beslöt Föreningen på förslag av ordf. att genom ordf. och sekr. telegrafiskt tacka den avgångne sekr. för hans arbete i Föreningens tjänst.

Därpå meddelade ordf. att Styrelsen till nya medlemmar invalt Fil. lic. ÅKE NORDENSTAM, Riksmuseum, Stockholm 50, och Läroverksadjunkten Fil. mag. HARALD FRENDRIN, Borlänge, båda föreslagna av D:r O. LUNDBLAD. Ordf. redogjorde sedan i korthet för Styrelsens beslut av den 17 sept. ang. Föreningens 50-årsjubileum den 14 instundande december. Med anledning härav följde en stunds diskussion, som dock ej föranledde några beslut.

Föredraget för dagen hölls av sekreteraren, som i största korthet redogjorde för en del morfologiska och biologiska drag hos vissa strepsipterer och betylider, vilka leva parasitiskt på stritar, samt visade några exemplar av den första europeiska representanten för strepsiptergruppen Elenchinae, nämligen *Elenchinus delphacophilus*, vilken påträffats i exemplar av *Delphax pellucida* FABR., insamlade dels av prof. TULLGREN i Hofors i Gästrikland, dels på Experimentalfältet. Av betylider visades ett par ännu ej bestämda arter av släktet *Haplogonatopus*, tagna på delphacider på Experimentalfältet.

Efter föredraget demonstrerade D:r LUNDBLAD talrika exemplar, såväl larver och puppor som ♂♂ och ♀♀ av den sällsynta skalbaggen *Metoecus paradoxus*, vilka några få dagar tidigare påträffats i ett på Entom. Avd:s vind befintligt bo av *Vespa vulgaris*. I samband därmed redogjorde D:r LUNDBLAD i korthet för denna arts synnerligen intressanta biologi.

Till sist visade kammarskrivare BRUCE dels *Lathridius nodifer*, som förut blott varit känd från sydligaste Sverige men nu i 1 expl. påträffats i sällgods från Södertälje, dels även en intressant *Crysomela varians*-varietet.

Jubileumssammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokaler, Rådmansgatan 69, lördagen den 14 december 1929.

Närvarande vid detta sammanträde voro dels följande medlemmar: Fil. d:r G. ALM, Folkskollärare K. A. ALVÉN, Kammarskrivare N. BRUCE, Direktör J. CEDERQUIST, Fil. d:r T. EKBLOM, Kand. G. ENGDahl, Direktör G. FALKENSTRÖM, Fil. mag. K. H. FORSSLUND, Folkskollärare A. F. GRÖNBERG, Fil. kand. G. W. HEDGREN, Fil. kand. E. INGELSTRÖM, Redaktör A. JANSSON, Kand. R. KIHLESTEDT, D:r J. LINDEGRÉN, Artist D. LJUNGDAHL, Direktör S. A. LOVÉN, Fil. d:r O. LUNDBLAD, Docent D. MELIN, Fil. d:r N. E. NORDENSKIÖLD, Tandläkare F. NORDSTRÖM, Kand. G. NOTINI, Folkskollärare A. OLSSON, D:r J. PEYRON, Läroverksadjunkt G. RINGSELE, Fil. d:r A. ROMAN, Fil. d:r P. SPESSIVTSEFF, D:r P. TRAFVENFELT och Prof. I. TRÄGÄRDH,

dels inbjudna hedersgästerna: Professorerna S. EKMAN, N. HOLMGREN och Y. SJÖSTEDT, Konservator L. NATVIG, Ingeniör N. L. WOLFF, Grosshandlare K. KNUTSSON och Redaktör O. LUNDGREN,

samt Fruarna ALM, BRUCE, GRÖNBERG, LUNDBLAD, NORDSTRÖM, PEYRON, TRÄGÅRDH och Fröken W. HAAGE;

ordf. Prof. TULLGREN, sekr. Kand. AHLBERG.

Ordf. öppnade sammanträdet med att i ett kortare anförande hälsa samtliga närvarande välkomna och gav därvid särskilt uttryck åt Föreningens glädje att som sina gäster se representanter för Norges och Danmarks entomologer och för zoologerna i Uppsala och Stockholm, ävensom för dotterföreningen Sällskapet Fauna och för pressen

Efter hälsningstalet förrättades stadgeenligt val av styrelse och revisorer. Styrelsevalet utföll så att samtliga avgående återvaldes: Tandläkare F. NORDSTRÖM, Fil. d:r A. ROMAN, Prof. I. TRÄGÅRDH och Fil. kand. O. AHLBERG (sekreterare) samt till suppleant Artisten D. LJUNDAHL. Till revisorer utsågos Fil. kand. G. HEDGREN och Folkskollärare A. OLSSON och till revisorssuppleanter Kammarskrivare N. BRUCE och Fil. d:r G. ALM. — Efter valen meddelade ordf. att Styrelsen till medlem i Föreningen invalt Stud. mag. S. L. TUXEN, Köpenhamn, samt att Föreningen genom döden förlorat en av sina ständiga ledamöter, Dir. O. STJERNQVIST, Djursholm.

Sedan föreningsärendena slutbehandlats gav ordf. en redogörelse för Föreningens uppkomst, utveckling och verksamhet under de gångna 50 åren. (Den utförligare historiken återfinnes i tidskriftens sista häfte för året.)

Efter denna intressanta återblick gavs ordet åt Prof. SJÖSTEDT, som uppläste och överlämnade en lyckönskingsadress från Naturhistoriska Riksmuseum. Konservator NATVIG och Ingenjör WOLFF överlämnade därefter lyckönskingsadresser från systerföreningarna i Norge och Danmark, varpå sekreteraren slutligen överlämnade en lyckönskingsadress från Entomologiska Sällskapet i Lund, som icke varit i tillfälle sända representant till jubileet.

Sedan ordf. tackat för den hedersbevisning, som genom dessa adresser kommit Entomologiska Föreningen till del och anmodat vederbörande representanter att till sina föreningar och institutioner framföra uttrycken för Föreningens tacksamhet, gavs ordet till Prof. TRÄGÅRDH, som höll ett intressant och roande föredrag om »Entomologien i nutid och framtid».

Efter att inledningsvis ha berört insekternas stora artrikedom, framhöll talaren att insekterna är den enda djurgrupp, som ännu framgångsrikt konkurrerar med människan om herraväldet över jorden. — Skadeinsekternas betydelse, t. ex. för människans livsmedelsproduktion, är oerhört stor och ökas ständigt, beroende på att jorden alltmer uppodlas med deras näringsväxter och därigenom erbjuder dem allt gynnsammare livsbetingelser. Flere exempel anfördes härpå. — Stor ekonomisk betydelse ha emellertid även de nyttiga insekterna, både direkt och indirekt. Sålunda anfördes att världsproduktionen av silke årligen uppgår till omkr. 40 miljoner kg. och att den årliga honungsproduk-

tionen sannolikt måste uppskattas till många hundra miljoner kg. Såsom exempel på den nytta parasitinsekterna göra omnämndes bl. a. att när apelsin- och citronodlingarna i Californien under senare hälften av 1800-talet höllo på att helt ödeläggas av en sköldlus, *Icerya purchasi*, räddades de i sista stund tack vara den lilla nyckelpigan *Novius cardinalis*, som importerats från Australien. — Entomologiens ställning i i Sverige ansåg talaren vara ganska tillfredsställande. Riksmuseets entomologiska avdelning hade emellertid alltför liten arbetskraft till sitt förfogande, och de entomologiska avdelningarna vid Centralanstalten och Skogsförsöksanstalten saknade i viss mån den för insektbiologiska undersökningar nödvändiga moderna instrumentutrustningen. Särskilt beklagligt ansåg han det även vara, att inomhusinsekterna, vägglöss, kackerlackor o. d., icke voro föremål för någon »ordnad» forskning. Till sist framhölls önskvärdheten av att entomologien blir bättre tillgodosedd vid universitetsundervisningen.

Sedan ordf. tackat prof. TRÄGÅRDH för föredraget, avslutades sammanträdet, varefter en festlig supé gemensamt intogs i stora salen, som var rikt dekorerad, bl. a. med en mängd karrikatyler av föreningens medlemmar. Särskilt hade den nuvarande styrelsen förträffligt karrikerats av Kand. G. NOTINI. Sedan ordf. hälsat de närvarande välkomna till bords, talade prof. TRÄGÅRDH för de inbjudna gästerna, och sedan detta tal besvarats från olika håll, upplästes de till ett 50-tal uppgående lyckönskningstelegrammen från utländska entomologiska sällskap och föreningar och från enskilda personer, såväl inom som utom landet. Talet för kvinnan hölls av Redaktör O. LUNDGREN. Efter supén vidtog ett livligt och av bästa stämning präglat samkväm, varunder bl. a. prof. TRÄGÅRDH framträdde som skald med en av honom författad »elegi», benämnd »Kvalstrets kvidan». Samkvämet räckte långt in på småtimmarna och avslutades med dans.